

KVG-memorandum Europese, federale en regionale verkiezingen 2019

**U verwacht onze stem?
Wat verwachten wij
van u?**

Wie zijn wij?

Wij zijn mensen met een handicap én de mensen die ons omringen, onze familie en vrienden. Mensen met een handicap zijn mensen met langdurige fysieke, verstandelijke, communicatieve of zintuiglijke beperkingen, die in confrontatie met diverse drempels, moeilijkheden ondervinden om te participeren in de samenleving.

Met hoeveel zijn wij?

Wij zijn geen kleine minderheid. In Europa zijn er 80 miljoen mensen met een handicap. Dat is ongeveer 15% van de bevolking. In Vlaanderen én Brussel zijn we met meer dan één miljoen. Je kan mensen met een handicap ontmoeten in alle leeftijdsgroepen en in alle lagen van de bevolking.

Wat moet u weten over onze situatie?

- We leven in een ontoegankelijke omgeving. Eén op twee mensen met een handicap heeft nooit geparticipeerd in een cultureel of sportief evenement en heeft nooit toegang gehad tot een theater, een bibliotheek, een concert, bioscoop of een restaurant.
- Velen van ons leven noodgedwongen in voorzieningen en/of kunnen geen beroep doen op aangepaste ondersteuning.

- Kinderen met een handicap genieten vaak niet dezelfde kansen op degelijk onderwijs in hun eigen omgeving als kinderen zonder handicap. En ze hebben de helft minder kans om hoger onderwijs te volgen in vergelijking met mensen zonder handicap.
- Het is niet vanzelfsprekend dat we zoals andere burgers betaald werk hebben en kunnen leven van een salaris. We zijn vaak aangewezen op een (bijstands)uitkering. Bovendien hebben loontrekken- den en zelfstandigen met een handicap gemiddeld een veel lager salaris dan hun niet gehandicapte collega's.
- We worden geconfronteerd met discriminatie, uitsluiting, isolement en vooroordelen. We worden in de praktijk vaak beperkt in het uitoefenen van onze burgerlijke en politieke rechten en vrijhe- den.
- Het vrij verkeer van personen in de EU is voor ons vaak een verhaal zonder inhoud gezien de vele barrières in de openbare ruimte en de ontoegankelijkheid van de systemen van openbaar vervoer.

7 speerpunten

1. Maak Europa onze bondgenoot

Verschillende Europese richtlijnen hebben een grote impact op het dagelijks leven van personen met een handicap. Zorg dat ze onze mobiliteit en de toegankelijkheid verbeteren.

2. Een menswaardig bestaan door een menswaardig inkomen

Onder meer de tegemoetkomingen voor personen met een handicap kunnen zorgen voor een leven in of uit de armoede, kortom een menswaardig bestaan. Zorg ervoor dat we niet veroordeeld zijn tot armoede als we niet (meer) kunnen werken.

3. Werk

Personen met een handicap kunnen ook een productieve bijdrage leveren aan de samenleving. Bovendien is het hebben van werk de beste manier om aan de armoede te ontsnappen. Door specifieke maatregelen kan u ervoor zorgen dat we makkelijker aansluiting vinden op de arbeidsmarkt.

4. Gezondheidszorg en hulpmiddelenbeleid

Kosten voor gezondheidszorg, hulpmiddelen en aanpassingen kunnen stevig inhakken op de levensstandaard van personen met een handicap. Het zijn nu eenmaal belangrijke kostendrijvers. Zorg ervoor dat gezondheidszorg, noodzakelijke hulpmiddelen en aanpassingen toegankelijk worden tegen de laagst mogelijke eigen bijdrage.

5. Zorg op maat

Personen met een handicap hebben nu eenmaal vaak hulp nodig. Zorg ervoor dat zij hiervoor niet langer op een wachtlijst komen. Laat hen, meerderjarig of minderjarig de regie van hun leven in eigen handen nemen door een persoonsvolgend budget.

6. Transversaal beleid

Er is geen enkel beleidsdomein waar geen specifieke belangen voor personen met een handicap op het spel staan. Denken we maar aan onderwijs, mobiliteit, economie, justitie en sport en cultuur. Personen met een handicap willen overal zo optimaal mogelijk kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven.

7. Niets over ons zonder ons

Een beleid voor personen met een handicap komt best tot stand in dialoog met de personen waarover het gaat. We willen daarom systematisch inspraak en geconsulteerd worden over de inhoud van de maatregelen die voor ons worden genomen.

1. Maak Europa onze bondgenoot

Verschillende Europese richtlijnen hebben een grote impact op het dagelijks leven van personen met een handicap. Zorg dat ze onze mobiliteit en de toegankelijkheid verbeteren.

Discriminatie

Miljoenen Europeanen lopen de kans gediscrimineerd te worden op grond van hun handicap op het domein van huisvesting, onderwijs, sociale voorzieningen of goederen en diensten. Helaas blokkeert de Europese Raad de goedkeuring van een voorstel van de Europese Commissie voor een anti-discriminatie-richtlijn.

Toegankelijkheidsrichtlijn, goederen en diensten

KVG pleit samen met Europese organisaties voor personen met een handicap voor een effectieve toegankelijkheidsrichtlijn. Het huidige voorstel kan onze goedkeuring echter niet wegdragen. Gebouwen en kleine bedrijven vallen niet onder de toepassing van de richtlijn. Door het schrappen van een precieze omschrijving van de doelgroep en definities van begrippen als universal design dreigt de richtlijn volledig uitgehold te worden en haar doel te missen.

We onderschrijven de kritiek van het European Disability Forum (EDF) en verwachten van onze vertegenwoordigers een krachtige input bij de remediëring van de richtlijn.

Rechten van de passagier

Personen met een handicap moeten willen mobiel kunnen zijn met de grootst mogelijke mate van zelfstandigheid. Uit de evaluatie van de toepassing van de Europese richtlijnen over de rechten van de buspassagier blijkt dat de rechten voor de passagier met een handicap veelal dode letter blijven. Weinig of geen informatie, gebrek aan toegankelijke busstations en voertuigen met als gevolg dat personen met een handicap meestal geen gebruik kunnen maken van het busvervoer.

Volgens een de Europese richtlijn mag een spoormaatschappij een treinreiziger met een handicap vragen om 48 uur vooraf te reserveren. Dat is gelukkig in België maar 24 uur voor binnenlands verkeer en voor een aantal lijnen hoeft het maar drie uur vooraf. Maar het spoor moet toch nog flexibeler. Je zal je trein maar missen of een onvoorziene verplaatsing moeten doen. Ook een vliegtuig nemen is voor personen met een handicap niet evident. Als een persoon met een handicap een vlucht boekt naar de VS wordt het plots wel makkelijker omdat dan de Amerikaanse anti-discriminatieregelgeving van kracht wordt. Waarom kan dat binnen Europa en van en naar Europa niet even goed georganiseerd worden als in de VS?

Wat verwachten wij van U?

Steun als Belgische overheid en als Europees Parlements lid een Europese antidiscriminatie-richtlijn - officieel aangeduid als een EU-richtlijn gelijke behandeling buiten arbeid- goed, die een einde moet maken aan de uitsluiting en achterstelling van mensen vanwege hun handicap.

Trek lessen uit de evaluaties van de richtlijnen op en een ernstige manier en stuur ze grondig bij met meer aandacht voor de rechten van buspassagiers, trein- en vliegtuigpassagiers met een handicap. Maak van Europa en in het bijzonder van België en Vlaanderen de modelregio die het pretendeert te zijn.

2. Een menswaardig bestaan

Onder meer de tegemoetkomingen voor personen met een handicap kunnen zorgen voor een leven in of uit de armoede, kortom een menswaardig bestaan. Zorg ervoor dat we niet veroordeeld zijn tot armoede als we niet (meer) kunnen werken.

Tegemoetkomingen aan personen met een handicap

Op de eerste plaats is het belangrijk dat de huidige tweedeling behouden blijft waarbij er enerzijds een tegemoetkoming is ter compensatie van het verminderd verdienvermogen en anderzijds een tegemoetkoming ter compensatie van de bijzondere kosten die het gevolg zijn van het gebrek aan zelfredzaamheid. We verwijzen verder in dit memorandum gewoon naar de inkomensvervangende en integratietegemoetkoming.

2.1. De inkomensvervangende tegemoetkoming

Een inkomensvervangende tegemoetkoming is een belangrijke bouwsteen in een effectief armoedebeleid. De federale regering verhoogde in 2018 het bedrag voor personen met een handicap die een huishouden vormen en of die kinderen ten laste hebben met € 480 per jaar. KVG vindt dit een zeer positieve stap. Maar, alle gezinscategorieën hebben het moeilijk.

Voor de berekening van de tegemoetkoming moet op een andere manier rekening worden gehouden met inkomen uit arbeid en het inkomen van de partner. Het inkomen van de partner leidt er in vele gevallen toe dat de persoon met een handicap zijn inkomensvervangende tegemoetkoming volledig verliest. Hierdoor is hij volledig op zijn partner aangewezen.

Wat verwachten wij van U?

Garandeer dat de toekenning van een inkomensvervangende tegemoetkoming zorgt voor een inkomen boven de armoedegrens. Bovendien moet de inkomensvervangende tegemoetkoming niet enkel aan de stijgende levensduurte aangepast worden, maar moet ze ook welvaartsvast zijn. Voor het bepalen van de armoedegrens verwijzen we naar de normen uit de EU SILC (Statistics on Income and Living Conditions).

Zorg ervoor dat de vrijstelling voor het inkomen uit arbeid verhoogt zodat de persoon met een handicap aangemoedigd wordt om een inkomen uit arbeid te verwerven en dat zijn inspanningen om eventueel een beperkt inkomen te verwerven hem een financiële meerwaarde opleveren.

Als de persoon met een recht op een inkomensvervangende tegemoetkoming een huishouden vormt, mag het inkomen van de persoon waarmee hij een huishouden vormt er niet toe leiden dat zijn inkomensvervangende tegemoetkoming daalt onder het niveau van een samenwonende.

2.2. De integratietegemoetkoming

De integratietegemoetkoming moet voldoende hoog zijn om de bijkomende kosten die een handicap veroorzaakt te kunnen betalen, zodat een persoon met een handicap een waardige levensstandaard kan handhaven.

Wat verwachten wij van U?

Pas de bedragen van de integratietegemoetkoming niet alleen aan de levensduurte aan, maar maak ze ook welvaartsvast.

Prijs van de arbeid

De bijkomende kosten die het gevolg zijn van het gebrek aan zelfredzaamheid verdwijnen niet bij een tewerkstelling, integendeel, ze nemen soms nog toe. De persoon moet zich bijvoorbeeld meer verplaatsen, heeft meer nood aan ondersteuning en dergelijke. Bij de berekening van de integratietegemoetkoming mag er daarom geen rekening gehouden worden met de inkomsten uit arbeid.

Op dit moment wordt de helft van het inkomen dat wordt verworven boven de vrijstelling in aanmerking genomen. Dat betekent concreet dat de persoon met een handicap op elke euro netto belastbaar inkomen die hij verdient boven de vrijstelling ongeveer 10 eurocent overhoudt. Dit werkt erg ontmoedigend voor personen die, vaak met extra veel inspanning, een inkomen uit arbeid verwerven.

Wat verwachten wij van U?

Eenzelfde vrijstelling voor het inkomen uit arbeid van de persoon met de handicap zelf als voor het inkomen van zijn partner is een logische stap.

Als personen met een handicap tijdelijk werkloos worden, bijvoorbeeld door economische werkloosheid in het bedrijf waar ze werken, kan ook hun integratietegemoetkoming worden verminderd. Tijdelijke werkloosheid mag niet tot een vermindering van de integratietegemoetkoming leiden. Zeker bij mensen met een bescheiden inkomen rond de armoedegrens.

Prijs van de liefde

De federale regering heeft er in 2018 voor gezorgd dat de vrijstelling voor het inkomen van de partner is verhoogd met 75%. De bijkomende kosten die het gevolg zijn van een gebrek aan zelfredzaamheid verdwijnen immers niet wanneer de persoon met een handicap een partner heeft. Maar het zou pas echt rechtvaardig zijn als er helemaal niet meer met het inkomen van de partner zou worden rekening gehouden.

2.3. Evaluatie van de handicap

De regels voor het bepalen van het verminderd verdienvermogen en de verminderde zelfredzaamheid leiden nu tot grote verschillen in interpretatie in het bijzonder wat de omvang van het verminderd verdienvermogen betreft.

De evaluatie moet rekening houden met de inspanningen die een persoon en zijn omgeving moet leveren om bepaalde handelingen en taken uit te voeren. Tewerkstelling, studeren, het volgen van een opleiding maar er niet toe leiden dat de gevolgen van een handicap lager worden ingeschat.

De sociale aspecten van een handicap worden nu onvoldoende in rekening gebracht omdat de evaluatie eenzijdig door artsen wordt uitgevoerd. Een goede evaluatie van de handicap en de zelfredzaamheid kan enkel multidisciplinair gebeuren.

Wat verwachten we van u?

Stel een eenduidig instrument en eenvoudige toepassingsregels op voor diegenen die de evaluatie moeten uitvoeren. Deze regels en de richtlijnen waarmee ze moeten worden toegepast, moeten transparant én publiek zijn.

Het leveren van inspanningen van een persoon met een handicap om zijn zelfredzaamheid te verhogen of zijn kansen te verhogen op de arbeidsmarkt mag niet ontmoedigd worden.

Zorg voor een multidisciplinaire evaluatie, waarbij voldoende aandacht is voor de sociale aspecten van een handicap. De evaluatie van de zelfredzaamheid in functie van participatie aan de samenleving moet centraal staan.

2.4. Aanbevelingen van de federale ombudsman

In zijn jaarverslag 2017 geeft de federale ombudsman een overzicht van de aanbevelingen inzake tegemoetkomingen aan gehandicapten waaraan geen gevolg werd gegeven. De federale ombudsman formuleerde bovendien een nieuwe aanbeveling omtrent de toekenning van het sociaal tarief gas en elektriciteit en onder meer de communicatie en bereikbaarheid van de FOD Sociale Zaken.

In 2018 werden voor ons een aantal belangrijke maatregelen genomen. De FOD Sociale Zaken communiceerde hierover op een duidelijke manier. Bovendien werden de rechten zoveel mogelijk automatisch toegekend. Een dergelijke manier van werken moet voortgezet worden.

Wat verwachten we van U?

We vragen de nieuwe regering onverkort werk te maken van de aanbevelingen van de federale ombudsman.

3. Werk

Personen met een handicap kunnen ook een productieve bijdrage leveren aan de samenleving. Bovendien is het hebben van werk de beste manier om aan de armoede te ontsnappen. Door specifieke maatregelen kan u ervoor zorgen dat we makkelijker aansluiting vinden op de arbeidsmarkt.

Wat verwachten wij van u?

1. Blijf de privésector aanmoedigen om personen met een handicap in dienst te nemen, bijvoorbeeld door loonkost verminderende maatregelen. De overheid moet hierover duidelijk communiceren naar werkgevers.

Leg ook de privésector streefcijfers op voor de tewerkstelling van personen met een handicap en zorg voor sancties indien deze sector onvoldoende inspanningen levert.

2. Geef als overheid het goede voorbeeld en maak een belangrijke inhaalbeweging voor betreffende de aanwerving van personen met een handicap. Het percentage personen met een handicap aan de slag bij de Vlaamse en federale overheid daalt jaar na jaar.

KVG verwacht van de overheden de bereidheid om haar arbeidsorganisatie aan te passen aan de mogelijkheden van personen met een handicap en dat ze positieve actie onderneemt om haar een voorbeeldrol op te nemen. De aanbevelingen van de begeleidingscommissie voor de aanwerving van personen met een handicap in het openbaar ambt moeten worden uitgevoerd.

Ook de sociale economie speelt een belangrijke rol in de tewerkstelling van personen met een handicap. De versterking van deze sector moet ervoor zorgen dat de tewerkstelling van personen met een handicap er op peil blijft.

Er is een juridisch kader voor duurzame overheidsopdrachten. Zorg voor zoveel mogelijk integratie van sociale criteria bij overheidsopdrachten waarbij personen met een handicap en bedrijven uit de sociale economie meer kansen krijgen.

4. Gezondheidszorg en hulpmiddelenbeleid

Kosten voor gezondheidszorg, hulpmiddelen en aanpassingen kunnen stevig inhakken op de levensstandaard van personen met een handicap. Het zijn nu eenmaal belangrijke kostendrijvers. Zorg ervoor dat gezondheidszorg, noodzakelijke hulpmiddelen en aanpassingen toegankelijk worden tegen de laagst mogelijke eigen bijdrage.

Uit onderzoek (zowel het onderzoek van Handilab als een eigen KVG-onderzoek) blijkt dat veel personen met een handicap in armoede leven en de kosten voor gezondheidszorg uitstellen om financiële redenen. Een bezoek aan de tandarts, een nieuwe bril of een doktersbezoek, veel mensen zetten de stap niet wegens geldgebrek.

Wat verwachten we van U?

Maak de zorg betaalbaar voor iedereen, ook voor de allermaksten in onze maatschappij.

Het systeem van de derde betaler vinden we een goed systeem. De voorbije jaren werd werk gemaakt van een veralgemeende toepassing en dit vinden we zeer positief.

Zorg ervoor dat een eventuele eigen bijdrage voor noodzakelijke en kwalitatieve hulpmiddelen of de som van eigen bijdragen, waaronder voor de mobiliteitshulpmiddelen geen onoverkomelijke drempel vormen.

Monitor en evalueer de nieuwe regelgeving over de mobiliteitshulpmiddelen en stuur eventueel bij.

5. Ondersteuning op maat

Personen met een handicap hebben nu eenmaal vaak hulp nodig. Zorg ervoor dat zij hiervoor niet langer op een wachtlijst komen. Laat hen, meerderjarig of minderjarig de regie van hun leven in eigen handen nemen door een persoonsvolgend budget.

Wat verwachten wij van u?

1. Maak definitief komaf met de wachtlijsten en voorzie in een open-end financiering voor persoonsvolgende budgetten voor meerderjarigen en minderjarigen met een handicap.

Zorg voor een flexibele aanpassing van budgetten wanneer personen met een hogere zorgzwaarte of met nieuwe zorgnoden worden geconfronteerd.

2. Veralgemeen de persoonsvolgende financiering voor minderjarigen met een handicap.

Het systeem voor de meerderjarigen gewoon kopiëren zou de eigenheid, kwetsbaarheid en context van de minderjarigen oneer aandoen. Bij het invoeren van het PVB moeten we de belangen van de jongere met een handicap en diens gezin laten primeren op organisatiebelangen.

3. Maak belendende sectoren toegankelijk voor minderjarigen met een handicap

Het Persoonsvolgend Budget voor minderjarigen mag geen excuus zijn voor belendende sectoren zoals onderwijs om niet zelf te investeren in het toegankelijk maken van hun beleidsdomein voor kinderen en jongeren met een handicap.

4. Behoud de huidige PVB bestedingsregels

Alle huidige bestedingsregels (cash en voucher, inkopen bij vergunde en niet-vergunde zorgaanbieders, vrijwilligers vergoeden, een deel vrij te besteden, ...) worden daadwerkelijk gebruikt in functie van het

belangrijkste doel van het persoonsvolgend budget, zorg op maat. We willen de bestaande bestedingsmogelijkheden dan ook behouden omdat ze het principe van zelfsturing op basis van persoonlijke noden en kennis ondersteunen.

5. Maak Rechtstreeks Toegankelijke Hulp persoonsvolgend.

De Rechtstreeks Toegankelijke Hulp bij een vergunde zorgaanbieder is voor veel mensen een goede oplossing. In het huidige systeem zijn het echter de vergunde zorgaanbieders die beslissen wie, wanneer en hoe mensen van deze ondersteuning mogen genieten. Hierdoor is rechtstreeks toegankelijke hulp per definitie niet persoonsvolgend. Personen met een handicap moeten zelf kunnen kiezen bij welke vergunde zorgaanbieder ze rechtstreeks toegankelijke hulp zoeken.

Bovendien moeten de mogelijke ondersteuningsvormen in de rechtstreeks toegankelijke hulp worden uitgebreid zodat ze een gepast antwoord kunnen bieden op de vraag van een persoon met een handicap met een ondersteuningsnood.

6. Geef het Collectief Overleg (CO) een volwaardig statuut

Met de overgang naar Persoonsvolgende Financiering is het collectief overleg (CO) binnen de vergunde zorgaanbieders nog belangrijker geworden. Het CO speelt een belangrijke rol, het geeft de gebruikers een stem bij de overstap van de persoonlijke bijdragen (de 'dagprijzen') naar de individuele keuze van een bepaald pakket aan woon- en leefkosten. De gebruikers van de collectieve ondersteuning bij een zorgaanbieder worden via het CO ook betrokken bij het opstellen van de nieuwe individuele dienstverleningsovereenkomsten.

We willen een duidelijk statuut voor het Collectief Overleg, met onder meer:

- Een gebruiker of een vertegenwoordiger van een gebruiker van het CO krijgt een plaats in de Raad van Bestuur van de vergunde zorgaanbieder.
- Het CO krijgt volledige inzage in de boekhouding van de vergunde zorgaanbieder.
- Er wordt een 'code van goede praktijk' opgesteld, die gedragen wordt door de CO's, de directies en Raden van Bestuur van de vergunde zorgaanbieders in Vlaanderen.

1. Zorg voor betaalbare woon- en leefkosten

Gebruikers van een vergunde zorgaanbieder blijven voor hun woon- en leefkosten vaak afhankelijk van de vergunde zorgaanbieder. Wij vragen dat de gebruiker het recht heeft op volledige transparantie in de vorming van deze woon- en leefkosten.

Maar ook met volledige transparantie is het probleem van een krappe uitkering die de stijging van woon- en leefkosten niet volgt opgelost. Er zijn maatregelen nodig opdat vergunde zorgaanbieders een beleid voeren dat de kosten drukt en dat wonen betaalbaar maakt. Inkomensgerelateerde woon- en leefkosten moeten ervoor zorgen dat er een deel van het inkomen gevrijwaard blijft voor andere kosten.

6. Transversaal beleid

Er is geen enkel beleidsdomein waar geen specifieke belangen voor personen met een handicap op het spel staan. Denken we maar aan onderwijs, mobiliteit, economie, justitie en sport en cultuur. Personen met een handicap willen overal zo optimaal mogelijk kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. En de maatregelen in deze beleidsdomeinen hebben een grote impact op ons leven. Enkele voorbeelden:

1. Justitie

In 2014 werd de nieuwe wet tot hervorming van de regelingen inzake onbekwaamheid en tot instelling van een nieuwe beschermingsstatus die strookt met de menselijke waardigheid van kracht. Het nieuwe beschermingsstatuut biedt heel wat mogelijkheden om het leven van personen met een handicap die een beschermingsstatuut nodig hebben te verbeteren.

Het blijft wachten op een aantal KB's zoals onder meer de afbakening van de inkomsten die in rekening mogen gebracht worden voor het bepalen van de maximale vergoeding van de bewindvoerder. Wij verwachten volledige transparantie in de kosten die door een bewindvoerder kunnen worden aangerekend. Bovendien moeten ze redelijk en beperkt blijven. Opvolging en evaluatie van de toepassing van deze regelgeving is noodzakelijk. Bewindvoering is een ernstige maatregel en maatwerk is absoluut nodig. Een bewindvoerder moet bereikbaar zijn en regelmatig contact kunnen hebben met de persoon waarover hij het bewind voert. Dit heeft tot gevolg dat een bewindvoerder slechts over een beperkt aantal personen het bewind kan voeren.

2. Mobiliteit

Personen met een handicap moeten mobiel kunnen zijn met de grootst mogelijke mate van zelfstandigheid. In Europa nemen onze buurlanden een koploperspositie in op het vlak van toegankelijk openbaar vervoer.

Bij ons moeten de NMBS en De Lijn moeten verder kunnen gaan met de afbouw van de reservatieplicht. Ook moeten de toegankelijkheidsnormen van het rollend materieel beter. Een tussenkomst van de bus- of tramchauffeur mag niet nodig zijn voor het gebruik van een bus of tram door een rolstoelgebruiker. De standaarden voor toegankelijk materieel moeten beter.

KVG maakt zich door de invoering van de basisbereikbaarheid grote zorgen over de toekomst van het aangepast vervoer, vervoer van deur tot deur voor personen met een handicap. Nu de steden en gemeenten de dienst uitmaken bij de uitwerking van het vervoer op maat, is er voor personen met een handicap die vervoer van deur tot deur nodig hebben geen enkele garantie meer. Het risico is groot dat personen met een behoefte aangepast vervoer de komende jaren de grote verliezers worden.

3. Omgeving

De evaluatie van de stedenbouwkundige verordening toegankelijkheid moet leiden tot de vereiste aanpassingen die nodig zijn om deze regelgeving voldoende impact te geven. Het verbeteren van de handhaving van deze regels is broodnodig om een toegankelijke omgeving te creëren.

Maar toegankelijkheid is veel meer dan met een rolstoel binnen kunnen in een gebouw. Ook personen met een verstandelijke, visuele of auditieve handicap ondervinden vaak drempels op het gebied van toegankelijkheid. Niet alleen gebouwen, maar ook informatie, websites, radio en televisie, gesprekken, ... moeten toegankelijk zijn.

4. Economie

Verzekeringen

Een handicap is voor veel verzekeraars een reden om een hogere premie aan te rekenen of een verzekering te weigeren. Een aanvrager moet een duidelijke, objectieve motivering krijgen voor bijpremies, weigeringen of extra voorwaarden. De aanvrager kan op basis van die motivering nagaan of zulke beslissing te verantwoorden is en/of aan de rechtvaardigingsverplichting vooropgesteld door de antidiscriminatiewet is voldaan.

Uitbreiding van de bevoegdheid van het Opvolgingsbureau voor de tarifiering schuldsaldoverzekering.

De consument met een bepaalde aandoening of handicap kan worden geconfronteerd met een bijpremie of soms zelfs een weigering van de schuldsaldoverzekering. Om mensen, van wie de gezondheidstoestand een verzaamd risico inhoudt, te beschermen, is de wetgever in 2014 tussengekomen. Hij richtte het Opvolgingsbureau voor de tarifiering schuldsaldoverzekering op. Dit orgaan is onder bepaalde voorwaarden bevoegd om de weigering tot dekking of de gevraagde bijpremie te beoordelen. Een van deze voorwaarden is dat de gevraagde bijpremie hoger is dan 75%.

In 2017 ontving de Ombudsman voor de verzekeringssector 74 aanvragen over de weigering of de gevraagde bijpremie van een schuldsaldoverzekering. Van die 74 dossiers werden er 47 geanalyseerd. Meer dan de helft ervan heeft betrekking op bijpremies die schommelen van 50% tot en met 75%. Deze dossiers vallen niet onder de bevoegdheid van het Opvolgingsbureau. Ze hebben vaak betrekking op zware pathologieën (zoals multiple sclerose of diabetes), maar waarbij de gezondheidstoestand van de kandidaat-verzekerde stabiel en onder controle is. Om de beslissing van de verzekeringsonderneming objectief te onderzoeken, baseert de Ombudsman zich op medische studies die betrekking hebben op het te dekken risico. Ze beschikt echter niet over de nodige medische kennis om te onderhandelen en zo het percentage van de bijpremie te laten verbeteren of toe te lichten aan de kandidaat-verzekerde.

Aanbeveling van de Ombudsman

Om dergelijke klachten te onderzoeken, kan de Ombudsman een beroep doen op een expert om het dossier toe te lichten. Dit wordt echter beschouwd als een eenzijdig standpunt. Door zijn samenstelling en basisopdracht biedt het Opvolgingsbureau voor de tarifiering schuldsaldoverzekering een meer aangepaste oplossing. Dankzij hun uitwisselingen en overleg formuleren de leden van dit Bureau een antwoord aan de kandidaat-verzekerde dat op medisch vlak preciezer is.

Om die reden beveelt de Ombudsman aan om de drempel van de bevoegdheid van dit Bureau te verlagen. Zo zou een reeks dossiers met een bijpremie tot en met 75% het voorwerp kunnen uitmaken van een tegensprekelijke medische discussie tussen specialisten.

5. Onderwijs

Elke ouder moet de onderwijsvorm kunnen kiezen die voor zijn kind het beste is. Die keuze moet onafhankelijk van de ernst en de aard van de handicap gemaakt kunnen worden. Inclusief onderwijs is een recht en geen gunst.

Ondersteun scholen financieel zodat zij kinderen met een handicap de gepaste ondersteuning kunnen bieden en redelijke aanpassingen kunnen doorvoeren. (=leerzorg) Sanctioneer de scholen die een discriminerende inschrijvingspolitiek op basis van handicap voeren.

In alle lerarenopleidingen moet meer aandacht besteed worden aan handicap in de klas. Leerkrachten staan nu vaak onwennig tegenover handicap en beschouwen een kind met een handicap in hun klas als een zoveelste extra last in hun takenpakket. Een vak over omgaan met handicap in de klas, differentiatie en leerzorg moet bijdragen aan een noodzakelijke mentaliteitswijziging.

Toegankelijke infrastructuur is noodzakelijk om onderwijs inclusief te maken. Publiek-private samenwerkingen mogen geen excuus zijn om ontoegankelijk te bouwen of te renoveren.

De kwaliteit van het leerlingenvervoer moet optimaal zijn voor iedere leerling. Ook leerlingen uit het buitengewoon onderwijs hebben recht op een aanvaardbare reistijd. Wij verwelkomen projecten die het leerlingenvervoer efficiënter organiseren met alle stakeholders. Maar leerlingen moeten hun recht op vervoer behouden.

Internationale uitwisselingsprojecten zoals Erasmus moeten voor personen met een handicap mogelijk en toegankelijk zijn. Voorzie hiervoor dus ook budget voor bijvoorbeeld redelijke aanpassingen of extra ondersteuning.

7. Niets over ons zonder ons

Een beleid voor personen met een handicap komt best tot stand in dialoog met de personen waarover het gaat. We willen daarom systematisch inspraak en geconsulteerd worden over de inhoud van de maatregelen die voor ons, personen met een handicap worden genomen.

Wat verwachten wij van u?

Maak ongoing gebruik van onze expertise, expertise uit ervaring én kennis voor uw beleid en doe beroep op onder meer de Vlaamse Adviesraad voor Personen met een Handicap en de Nationale Hoge Raad voor Personen met een Handicap.

De KVG-groep bestaat uit:

KVG Sociaal dienstbetoon

Gezin &
Handicap vzw

KVG Vorming vzw

KVG Vrijtijdswerking

Hannibal

absoluut!
vzw
bijstandsorganisatie

buddy
SAMEN OP STAP

**VRAAG
WIJZER**

SOS
VRIJWILLIGERS

